

Του Αντιστρατήγου ε.α. Χ. Μουστάκη Επιτίμου Διοικητού 1ης Στρατιάς

1.ΕΘΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

α. Κυπριακό

Τον Οκτώβριο θα πραγματοποιηθεί ο νέος γύρος των ενδοκυ-πριακών συνομιλιών μεταξύ των κ.κ. Αναστασιάδη και Ερόγλου, οι οποίοι διόρισαν και διαπραγματευτές προκειμένου να υπάρχει μεγαλύτερη ευελιξία, πιο άμεση επικοινωνία και δυνατότητα πιο συχνών συναντήσεων απ'ότι στο επίπεδο των ηγετών. Ο κ. Αναστασιάδης διόρισε ως διαπραγματευτή τον Πρέσβη κ. Μαυρογιάννη. Όσον αφορά στο περιεχόμενο των συνομιλιών, ο ειδικός σύμβουλος του ΟΗΕ για την Κύπρο κ. Ντάουνερ, ερωτώμενος από δημοσιογράφους, παρέπεμψε στο έγγραφο, που παρέδωσαν τα Ηνωμένα Έθνη στους δύο ηγέτες και στο οποίο καταγράφονται οι συγκλίσεις αλλά και ορισμένες αποκλίσεις που προέκυψαν από τις συνομιλίες Χριστόφια και Ταλάτ. Το έγγραφο στο οποίο αναφέρεται ο κ. Ντάουνερ είχε συνταχθεί από τον ίδιο, γεγονός που είχε προκαλέσει την αντίδραση του κ. Αναστασιάδη.

Ο αναπληρωτής εκπρόσωπος της Κυπριακής κυβερνήσεως κ. Παπαδόπουλος, σχολιάζοντας επιστολή που απέστειλε ο κ. Ερόγλου στις 25/8 στον κ. Αναστασιάδη με την οποία του ζητά να τοποθετηθεί επί του εγγράφου Ντάουνερ, ανέφερε ότι το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει βάση για τις συνομιλίες.

Είναι βέβαιον ότι ο κ. Ανα-στασιάδης θα δεχθεί πιέσεις από τη διεθνή κοινότητα αλλά και από τον κ. Ερόγλου για να αποδεχθεί όλες ή μέρος των υποχωρήσεων του κ. Χριστόφια με τις οποίες όμως διαφωνεί η πλειοψηφία των Κυπρίων. Εναπομένει να φανεί αν ο κ. Ανα-στασιάδης θα υποκύψει ή θα τηρήσει την προεκλογική του δέσμευση, ότι οι συνομιλίες θα αρχίσουν από μηδενική βάση.

Η κυπριακή κυβέρνηση διέψευσε δημοσιεύματα σύμφωνα με τα οποία οι ΗΠΑ προωθούν σχέδιο ενδιάμεσης λύσης με την οποία θα συμφωνηθούν ορισμένες μόνο παράμετροι της οριστικής λύσης, οι οποίες θα επιτρέψουν στη συνέχεια κινήσεις στο μέτωπο του αερίου. Στη συμφωνία αυτή θα περιλαμβάνεται και η επιστροφή της Αμμοχώστου.

Παρά τη διάψευση δεν μπορεί να αποκλειστεί μία τέτοια κίνηση από τις ΗΠΑ, δεδομένου ότι επείγονται να κλείσουν κάποια θέματα στην περιοχή λόγω της καταστάσεως στη Συρία και την Αίγυπτο.

Με βάση τις εμπειρίες από την ενδιάμεση λύση για το Σκοπιανό, η ελληνική πλευρά δεν πρέπει να αποδεχθεί μια τέτοια λύση, γιατί από την ώρα που θα ικανοποιηθούν κάποιες απαιτήσεις τους, οι Τούρκοι θα σαμποτάρουν κάθε οριστική λύση, που δεν θα καλύπτει το σύνολο των απαιτήσεών τους.

Στις 22 Ιουλίου η Κύπρος κατέθεσε στον αρμόδιο για τη Διεύρυνση Επίτροπο της ΕΕ κ. Φούλε πρόταση για την επιστροφή της Αμμοχώστου στους κατοίκους της, ο οποίος και την έθεσε στην Τουρκία χωρίς να πάρει απάντηση. Στην πρόταση αυτή αντιδρά μεγάλη μερίδα των Κυπρίων γιατί εκτιμούν ότι η Τουρκία δεν θα περιοριστεί μόνο στην άρση του βέτο για το άνοιγμα των κεφαλαίων στις ενταξιακές της διαπραγματεύσεις με την ΕΕ, αλλά θα ζητήσει ως αντάλλαγμα και

τη λειτουργία του αεροδρομίου της Τύμπου, γεγονός που θα αποτελέσει έμμεση αναγνώριση του ψευδοκράτους.

Ο κ. Ερόγλου στις 15/8 ανέφερε σε ομιλία του ότι ο Τ/Κ λαός δεν θα εγκαταλείψει ποτέ το δικαίωμά του να αυτοδιοικείται.

Στις 7 Αυγούστου ο πρώην Τ/Κ ηγέτης κ. Ταλάτ σε συνέντευξή του στην εφημερίδα «Σημερινή» αναφέρει ότι η διένεξη για τους υδρογονάνθρακες θα μπορούσε να προκαλέσει μια νέα εισβολή της Τουρκίας και γι'αυτό δεν θα πρέπει να γίνει εκμετάλλευση πριν από τη λύση. Επίσης ανέφερε ότι ο κ. Ερόγλου προτιμά τη διχοτόμηση.

Ο Πρόεδρος των ΗΠΑ στη Λευκωσία, με ομιλία του στο 17ο Συνέδριο των Αποδήμων στη Λευκωσία, χαρακτήρισε ως ανάρμοστες τις απειλές της Τουρκίας προς την Κύπρο και τις παρεμβάσεις προς τις ενεργειακές εταιρείες και διέτύπωσε την άποψη ότι οι διαπραγματεύσεις για το Κυπριακό και οι συζητήσεις για το φυσικό αέριο μπορούν να διεξάγονται παράλληλα.

Η Κύπρος υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την αμερικανική εταιρεία Noble και τις Ισραηλινές Delek και Anver, που προβλέπει την έναρξη συνομιλιών για τη δημιουργία τερματικού σταθμού υδρογονάνθρακων στην περιοχή Βασιλικό.

Στις 8 Αυγούστου Ελλάς, Κύπρος και Ισραήλ υπέγραψαν στη Λευκωσία μνημόνιο συναντίληψης για συνεργασία στον τομέα της ενέργειας, της προστασίας του περιβάλλοντος, της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και της ηλεκτρικής διασύνδεσης των τριών χωρών μέσω υποθαλάσσιου καλωδίου.

Η συνεργασία στον τομέα της ενέργειας επιβάλλει και τη συνεργασία στον αμυντικό τομέα για την προστασία των συμφερόντων τους. Γι' αυτό πρέπει το ταχύ-τερον να προωθηθεί και η στρατιωτική συνεργασία, που τώρα βρίσκεται στο αρχικό στάδιο.

Στις 28 Ιουλίου πραγματοποιήθηκαν στα κατεχόμενα βουλευτικές εκλογές τις οποίες κέρδισε το «Ρεπουμπλικανικό Κόμμα» του κ. Γιορκαντζιόγλου, ο οποίος σχημάτισε κυβέρνηση συνεργασίας με το «Δημοκρατικό Κόμμα» του κ. Σερντάρ Ντεκτάς.

Ο πρώην Πρωθυπουργός και Πρόεδρος του Κόμματος «Εθνική Ενότητα» που ήταν ευνοούμενος του κ. Ερντογάν δεν εξελέγη ούτε βουλευτής.

β. Ε/Τ Σχέσεις

Κατά την επίσκεψη του κ. Βενιζέλου στην Άγκυρα συμφωνήθηκε να πραγματοποιηθεί το τρίτο Ανώτατο Συμβούλιο Συνεργασίας, με τη συμμετοχή των δύο πρωθυπουργών, το α'εξάμηνο του 2014, όταν η Ελλάδα θα ασκεί την προεδρία της ΕΕ.

Συνελήφθη στη Χίο Γερμανός 72 ετών, που φωτογράφιζε στρατόπεδα για λογαριασμό αγνώστων Τούρκων αντί αμοιβής 500-1.500 ευρώ.

Στις 31/7 το Λιμενικό εντόπισε, ανοικτά της Χίου, φουσκωτό το οποίο μετέφερε εκρηκτικά στην Τουρκία. Το περιστατικό οδήγησε στην σύλληψη τριών Τούρκων υπηκόων στη Χίο και δύο στην Αθήνα, οι οποίοι ήταν καταζητούμενοι με ευρωπαϊκά εντάλματα για συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση. Ο κ. Ερντογάν

ευχαρίστησε τον κ. Σαμαρά για τις επιτυχίες του Λιμενικού και της Αντιπρομοκρατικής Υπηρεσίας.
Επαναλειτούργησε μετά 49 έτη το Δημοτικό Σχολείο Ίμβρου.

γ. Σκοπιανό

Στις 25 Ιουνίου το Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων της ΕΕ αποφάσισε, να μη γίνει συζήτηση για την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την ΠΓΔΜ, λόγω της μη επιλύσεως του προβλήματος της ονομασίας και παρέπεμψε το θέμα στη Σύνοδο Κορυφής του Δεκεμβρίου.

Στις 15 Ιουλίου ο Πρωθυπουργός κ. Σαμαράς απάντησε στην επιστολή του κ. Γκρουέφσκι που είχε αποστείλει στο τέλος Ιουνίου. Ο κ. Σαμαράς :

-Απορρίπτει τις ιδέες του κ. Γκρουέφσκι για απ' ευθείας συνομιλίες, με τη συγκρότηση μηχανισμού, πέραν της διαπραγματευτικής ομάδος και για συναντήσεις των δύο πρωθυπουργών.

-Τον επικρίνει για τη ρητορική και τις πράξεις της σκοπιανής πλευράς, που παραβιάζουν τους όρους καλής γειτονίας.

-Αντικρούει τον ισχυρισμό του ότι η Ελλάδα παρεμποδίζει την ευρωπαϊκή πορεία των Σκοπίων.

Η απάντηση του κ. Σαμαρά κρίνεται ως απολύτως ορθή, γιατί ο κ. Γκρουέφσκι δεν θέλει στην πραγματικότητα να διαπραγματευτεί, αλλά να κερδίσει, με διάφορες ανεδαφικές προτάσεις, τις εντυπώσεις ύστερα από τις συνεχείς απορριπτικές αποφάσεις της ΕΕ και να παρουσιάσει την Ελλάδα ως αδιάλλακτη.
Στις 2 Αυγούστου ο κ. Γκρουέφσκι με νέες δηλώσεις του, αφού επανέλαβε τη θέση για απ' ευθείας συνομιλίες με επικεφαλής τους δύο πρωθυπουργούς, προσέθεσε ότι σκέπτεται να προτείνει στον ΟΗΕ την αλλαγή της μορφής των συνομιλιών, ακολουθώντας το παράδειγμα Σερβίας-Κοσόβου.

Επειδή ο κ. Γκρουέφσκι ασχολείται μόνο με το παιχνίδι των εντυπώσεων, η Ελλάδα θα πρέπει να επανεξετάσει στα σοβαρά την καταγγελία της ενδιάμεσης συμφωνίας για να τελειώσει μια και καλή με τις κινήσεις εντυπωσιασμού του κ. Γκρουέφσκι, ο οποίος δεν προτίθεται να διαπραγματευτεί, αλλά να επιβάλει το δικό του πλαίσιο, δηλαδή να παραμείνει η χώρα του στο σημερινό συνταγματικό της όνομα και η Ελλάδα να χρησιμοποιεί άλλη ονομασία.

Ο Αρχηγός του συγκυβερνήσαντος αλβανικού κόμματος Όϊϊ κ. Αχμέτι, επανέλαβε την πρότασή του για λύση, με την προτεινόμενη από τον κ. Νίμιτς ονομασία «Άνω Δημοκρατία της Μακεδονίας» την οποία όμως δεν αποδέχεται η Ελλάδα.

Ο κ. Γκρουέφσκι δεν μετείχε στη Σύνοδο του ΝΑΤΟ στο Σικάγο, γιατί δεν επρόκειτο να συζητηθεί η ένταξη της ΠΓΔΜ.

Ο ΥΠΕΞ της Τουρκίας κ. Νταβούτογλου, μιλώντας σε εκδήλωση σλαβομακεδονικής οργανώσεως στο Σικάγο, δήλωσε ότι είναι «Μακεδόνας» και ότι η Τουρκία υποστηρίζει τα συμφέροντα της ΠΓΔΜ και ότι θα χρησιμοποιεί το όνομα «Μακεδονία» ακόμη και τον επόμενο αιώνα.

Ο Βούλγαρος ιστορικός κ. Ντιμητρώφ, Διευθυντής του Ιστορικού Μουσείου της Σόφιας, δήλωσε, σε συνέντευξή του σε σκοπιανό κανάλι ότι, «Ο Μ. Αλέξανδρος

και ο πατέρας του Φίλιππος ήταν Έλληνες».

Ο Βούλγαρος ΥΠΕΞ δήλωσε ότι η χώρα του δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη ούτε σκοπιανής μειονότητας, ούτε μακεδονικής γλώσσας, η οποία είναι βουλγαρική διάλεκτος.

Ο κ. Γκρουέφσκι συνέχισε τις προκλήσεις με την ανέγερση ανδριάντα του Ιουστινιανού, τον οποίο θεωρεί Σκοπιανό και 47 ακόμη ανδριάντων στην κεντρική πλατεία, μεταξύ των οποίων του Φιλίππου, των Στρατηγών Περδίκας, Αμύντα, Παρμενίωνα κ.α.

Ο κ. Νίμιτς επισκέφθηκε στις 9 Σεπτεμβρίου την Αθήνα και στις 10 Σεπτεμβρίου τα Σκόπια, όπου είχε συνομιλίες με τους ΥΠΕΞ των δύο χωρών. Μετά το πέρας των συνομιλιών ο κ. Νίμιτς χαρακτήρισε τις συνομιλίες «ιδιαίτερα εποικοδομητικές», προσθέτοντας ότι πρόκειται για μια δύσκολη διαπραγμάτευση και για αυτό οι δύο πλευρές πρέπει να κατανοήσουν η μία τη θέση της άλλης. Ο κ. Βενιζέλος του εξέθεσε αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή η ονομασία «Άνω Δημοκρατία της Μακεδονίας» που πρότεινε τον Απρίλιο.

δ. Ενεργειακό

Στις 28 Ιουνίου ανακοινώθηκε από την Κοινοπραξία Σαχ Ντενίζ II η επιλογή του TAP για τη μεταφορά αζέρικου αερίου στην ευρωπαϊκή αγορά.

ΗΠΑ και ΕΕ εξέφρασαν την ικανοποίησή τους

Με τον TAP η Ελλάδα καθίσταται ένας δυνατός κρίκος στην αλυσίδα μεταφοράς του αζέρικου αερίου και αναβαθμίζεται, γεω-στρατηγικά στον ευρύτερο χώρο, δεδομένου ότι το αζέρικο αέριο αποτελεί για την ΕΕ τη σημαντικότερη εναλλακτική λύση στην ενεργειακή απεξάρτηση από τη Ρωσία.

ε. Σχέσεις με ΗΠΑ

Στις 8 Αυγούστου ο Πρωθυπουργός κ. Σαμαράς επισκέφθηκε τις ΗΠΑ και συναντήθηκε με τον κ. Ομπάμα και άλλους αξιωματούχους. Συζήτησαν όλα τα θέματα που απασχολούν τις δύο χώρες με ιδιαίτερη βαρύτητα στο οικονομικό, το ενεργειακό και τα θέματα ασφαλείας. Ο κ. Σαμαράς εξασφάλισε την στήριξη των ΗΠΑ για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και πέτυχε την αναβάθμιση των σχέσεων με τις ΗΠΑ.

Σύμφωνα με διπλωματικούς αναλυτές, η επίσκεψη ήταν επιτυχής, γιατί πέραν της υποστηρίξεως στην οικονομική κρίση ο κ. Ομπάμα αναγνώρισε τον σταθεροποιητικό ρόλο της Ελλάδος στη Μέση Ανατολή, τη Β. Αφρική και τα Βαλκάνια.

Της επισκέψεως του πρωθυπουργού προηγήθηκε αυτή του Έλληνα ΥΕΘΑ, ο οποίος είχε συνάντηση με τον ομόλογό του των ΗΠΑ κ. Κέρι. Οι δύο άνδρες συμφώνησαν τη διεύρυνση της αμυντικής συνεργασίας των δύο χωρών, στο πλαίσιο της οποίας οι ΗΠΑ θα προβούν σε δωρεές στρατιωτικού υλικού, σε ανταπόδοση της χρησιμοποίησεως των ελληνικών εγκαταστάσεων από τις αμερικανικές ένοπλες δυνάμεις.

Η αναβάθμιση του στρατηγικού ρόλου της Ελλάδος οφείλεται στο γεγονός ότι οι

ΗΠΑ έχουν ανάγκη τη συνεργασία με την Ελλάδα, η οποία μαζί με την Κύπρο και το Ισραήλ διασφαλίζουν τη δίοδο των αμερικανικών δυνάμεων, όποτε χρειαστεί, προς τις φλεγόμενες περιοχές της Μ.Α. Η αξία της Ελλάδος γίνεται ακόμη μεγαλύτερη γιατί ο κ. Ερντογάν με την απρόβλεπτη συμπεριφορά του έναντι του Ισραήλ και της Αιγύπτου έπαψε να είναι ο πιο αξιόπιστος σύμμαχος των ΗΠΑ.

Στις 4 Σεπτεμβρίου ο Έλληνας ΥΠΕΞ κ. Βενιζέλος επισκέφθηκε την Αίγυπτο, όπου συναντήθηκε με τον ομόλογό του κ. Φάχμι και συμφώνησαν να δρομολογηθεί σύντομα η διαδικασία καθορισμού των θαλασσίων ζωνών στη βάση του Διεθνούς Δικαίου.

Η εχθρική στάση του κ. Ερντογάν προς το νέο καθεστώς δίνει τη δυνατότητα στην Ελλάδα της προσεγγίσεως της Αιγύπτου για την επίλυση των διμερών θεμάτων και τη διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών.

Σε περίπτωση προσβολής της Συρίας η Ελλάδα, είναι βέβαιον ότι θα παράσχει διευκολύνσεις προς τις Δυνάμεις των ΗΠΑ (Σούδα-Καλαμάτα) και πιθανόν να χρειαστεί να αντιμετωπίσει το ενδεχόμενο κύμα προσφύγων αλλά και μια πιθανή τρομοκρατική επίθεση, ως αντίποινα. Για το λόγο αυτό οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λάβουν, αν δεν το έχουν πράξει, τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας.

2. ΒΑΛΚΑΝΙΑ

α. Αλβανία

Τις βουλευτικές εκλογές που διεξήχθησαν στις 23 Ιουνίου κέρδισε το σοσιαλιστικό κόμμα του κ. Ράμα, η κυβέρνηση του οποίου ορκίστηκε στις 9 Σεπτεμβρίου. Ο κ. Ράμα, με συνέντευξή του στην «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στις 30 Ιουνίου, δήλωσε ότι θα αναθερμάνει τις ελληνοαλβανικές σχέσεις και ότι θα επιδιώξει το ξεπάγωμα, με «σωστό τρόπο», της συμφωνίας για την οριοθέτηση των θαλασσίων συνόρων, η οποία έχει παγώσει ύστερα από απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, στο οποίο προσέφυγε το κόμμα του.

Ένταση στις ελληνοαλβανικές σχέσεις σημειώθηκε εξ αιτίας του κλεισίματος, από την τοπική αστυνομία, ιερού ναού στην Πρεμετή, που έχει χαρακτηριστεί πολιτιστικό κέντρο. Η ένταση που είχε αρχίσει να παίρνει διαστάσεις εκτονώθηκε μετά επικοινωνία με τον κ. Ράμα, ο οποίος, παρ' όλο που δεν είχε αναλάβει πρωθυπουργός, παρενέβη παρασκηνακά.

Ο πρωθυπουργός της Λιθουανίας δήλωσε ότι η Λιθουανική προεδρία της ΕΕ θα επιδιώξει την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τη χορήγηση «υποψηφίας χώρας» στην Αλβανία μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα κόμματα θα συμφωνήσουν στην υλοποίηση των απαιτούμενων μεταρρυθμίσεων.

β. Σερβία

Απεπέμφθη από την κυβέρνηση συνεργασίας ο Υπουργός Οικονομικών κ. Ντίκινς και το κόμμα του που διαθέτει 16 έδρες, γιατί απαιτούσε μειώσεις μισθών και συντάξεων.

Η Σύνοδος Κορυφής της ΕΕ αποφάσισε την έναρξη ενταξιακών διαπραγμα-

τεύσεων με το Βελιγράδι, το αργότερο τον Ιανουάριο 2014.

Ο πρόεδρος κ. Νίκολιτς εξέφρασε την ενόχλησή του για τους σκληρούς όρους που έθεσε η γερμανική Βουλή στη χώρα του για την ένταξή της στην ΕΕ, δηλώνοντας ότι είναι πολύ δύσκολο να υλοποιηθούν και κυρίως αυτός που προβλέπει την αναγνώριση της ανεξαρτησίας του Κοσόβου.

γ. Βουλγαρία

Συνεχίζονται με αμείωτη ένταση οι αντικυβερνητικές διαδηλώσεις που ξεκίνησαν στις 14 Ιουνίου με αφορμή το διορισμό στην ηγεσία των μυστικών υπηρεσιών του μεγιστάνα των ΜΜΕ κ. Ντελιάν Πίβσκι.

Στις 16 Αυγούστου 2013 η Βουλή, με 130 ψήφους υπέρ και 93 κατά, απέρριψε το βέτο που άσκησε ο πρόεδρος της χώρας κ. Πλεβνέλιεφ στο νόμο για την τροποποίηση του προϋπολογισμού.

δ. Κόσοβο

Στις 27 Αυγούστου άρχισε νέος κύκλος συνομιλιών μεταξύ των πρωθυπουργών του Κοσόβου κ. Θάτσι και της Σερβίας κ. Νάτσι με αντικείμενο την υλοποίηση της συμφωνίας των Βρυξελλών, που επετεύχθη τον Απρίλιο και αφορά στην εξομάλυνση των σχέσεων των δύο χωρών.

Στις 9 Σεπτεμβρίου η Σερβία ήρε τις αντιρρήσεις της για τη χρησιμοποίηση από το Κόσοβο δικού του διεθνή κωδικού τηλεφωνικών κλήσεων.

Αυτό αποτελεί μια ακόμη υποχώρηση της Σερβίας στο δρόμο προς την ένταξη στην ΕΕ.

3. ΤΟΥΡΚΙΑ

α. Εσωτερική Κατάσταση

Τα επεισόδια που ξεκίνησαν στις 28 Μαΐου από την πλατεία Ταξίμ της Κωνσταντινουπόλεως και διαχύθηκαν σε όλη τη χώρα, συνεχίστηκαν με αμείωτη ένταση μέχρι το τέλος σχεδόν του Ιουνίου, λόγω της αδιαλλαξίας και της σκληρής στάσεως του κ. Ερντογάν. Η κατάσταση εκτονώθηκε μετά την απόφαση του Δικαστηρίου της Κωνσταντινουπόλεως, το οποίο διέταξε την αναστολή των έργων αναπλάσεως της πλατείας και με την οποία συμμορφώθηκε ο κ. Ερντογάν.

Τα γεγονότα προκάλεσαν την αντίδραση της Διεθνούς Κοινότητας και ιδιαίτερα της Γερμανίας. Η κ. Μέρκελ εξέφρασε τη δυσφορία της για τα μέτρα καταστολής και με παρέμβαση προς την ΕΕ πέτυχε την αναβολή των διαπραγματεύσεων, που επρόκειτο να αρχίσουν στις 26 Ιουνίου, για τις 9 Οκτωβρίου που θα κατατεθεί και η έκθεση της Κομισιόν για την πρόοδο των δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων στην Τουρκία. Επίσης το Χριστιανοδημοκρατικό Κόμμα της κ. Μέρκελ εξέφρασε στην προγραμματική του διακήρυξη την αντίθεσή του για την πλήρη ένταξη της Τουρκίας, τροποποιώντας έτσι τη θέση που είχε εκφράσει η ίδια κατά την επίσκεψή της στην Άγκυρα το Φεβρουάριο ότι «όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά». Ο κ. Ερντογάν απέρριψε με οργή το σχετικό ψήφισμα, δηλώνοντας με θυμό : «Εσείς παίρνετε αντιδημοκρατική θέση. Δεν αναγνωρίζω ένα τέτοιο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο». Επίσης ο κ. Ομπάμα σε τηλεφωνική

συνομιλία με τον κ. Ερντογάν άσκησε κριτική για τα σκληρά κατασταλτικά μέσα και τις διώξεις εναντίον δημοσιογράφων.

Ένταση δημιουργήθηκε και με τον εβραϊκό κόσμο, λόγω των δηλώσεων του αντιπροέδρου κ. Ατα-λάτ ότι «εβραϊκή διασπορά» βρίσκεται πίσω από τις αντικυβερνητικές διαδηλώσεις. Οι δηλώσεις αυτές προκάλεσαν έντονη αντίδραση του παγκόσμιου Εβραϊκού Κογκρέσου, το οποίο τις χαρακτήρισε επαίσχυντες και απαίτησε από τον κ. Αταλάτ να ζητήσει συγγνώμη.

Κατά τη διάρκεια της κρίσεως ο κ. Ερντογάν προέβη σε διώξεις δημοσιογράφων επιβάλλοντας αυτο-λογοκρισία στα ΜΜΕ. Για το λόγο αυτό κατηγορήθηκε από τον κ. Κιλιντσάρογλου ηγέτη της αντιπολιτεύσεως, ότι οδηγεί τη χώρα σε δικτατορία.

Παρόλο που ο κ. Ερντογάν πέτυχε με βίαια μέσα να καταστείλει την εξέγερση και τα συνδικάτα απέτυχαν στην προσπάθειά τους να παραλύσουν την χώρα, η εικόνα του τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό υπέστη σοβαρή ζημιά, γιατί συμπεριφέρθηκε με αλαζονεία και προκάλεσε αντιδράσεις ακόμη και στο εσωτερικό της παρατάξεώς του. Είναι δε αμφίβολο αν θα καταφέρει να περάσει τις συνταγματικές μεταρρυθμίσεις που θα τον καταστήσουν πανίσχυρο, εάν εκλεγεί στις προσεχείς προεδρικές εκλογές.

Στις 5 Αυγούστου ανακοινώθηκε η απόφαση του δικαστηρίου για τους 275 κατηγορούμενους για την υπόθεση «Εργκένεκον», η εκδίκαση της οποίας είχε αρχίσει στις 10 Οκτωβρίου 2010. Το δικαστήριο επέβαλε την ποινή της «ισόβιας κάθειρξης» στο Στρατηγό Μπασμπούγ, τέως Αρχηγό των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλους 15 μεταξύ των οποίων Στρατηγούς, Βουλευτές, Πανεπιστημιακούς και Δημοσιογράφους. Σε 234 επέβαλε ποινές φυλακίσεως και αθώωσε 21, ενώ ταυτόχρονα αποφάσισε την αποφυλάκιση του Στρατηγού Μπασμπούγ και μερικών ακόμη καταδικασθέντων με το σκεπτικό ότι έχουν εκτίσει μέρος της ποινής τους και δεν είναι ύποπτοι φυγής.

Η ανακοίνωση της αποφάσεως προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων από το κεμαλικό κατεστημένο και την αντιπολίτευση. Τις ποινές έκριναν με αυστηρές δηλώσεις τους ο πρόεδρος κ. Γκιουλ και ο κ. Ερντογάν, οι οποίοι ευχήθηκαν να είναι πιο δίκαιες στο αναθεωρητικό δικαστήριο.

Ο κ. Ερντογάν εκμεταλλεόμενος και την υπόθεση «Εργκένεκον» κατάφερε σοβαρά πλήγματα κατά του στρατιωτικού κατεστημένου, που ήταν το πιο σοβαρό στήριγμα του βαθέως κράτους. Είναι βέβαιον ότι η ηγεσία του στρατού έχει αποδυναμωθεί πλήρως και δεν θα έχει καμία δυνατότητα να παρέμβει στην πολιτική ζωή είτε με πραξικοπήματα είτε με εκβιασμούς της πολιτικής εξουσίας. Είναι όμως αμφίβολο εάν ελέγχει και τον όγκο των ανωτέρων και κατωτέρων αξιωματικών, οι οποίοι εξακολουθούν να εμφορούνται από τα κεμαλικά ιδεώδη για κοσμικό κράτος και αντιτίθενται στα ισλαμικά ανοίγματα του κ. Ερντογάν. Επομένως αν υπάρξει αντίδραση από το στρατό, θα προέλθει από κάποια ομάδα χαμηλόβαθμων αξιωματικών και όχι από την ηγεσία.

Στο τέλος Αυγούστου ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου, εκ των αποφάσεων του οποίου τεκμαίρεται ότι ο κ. Ερντογάν επέβαλε πλήρως τις θέσεις του. Αποστρατεύθηκε ο Αρχηγός Στρατού κ. Καλιόντζου, ο οποίος αναμένετο να διαδεχθεί το 2015 τον Α/ΓΕΕΘΑ κ. Οζέλ, επειδή

ακούστηκε το όνομά του στη δίκη για την «Εργκένεκον» και στη θέση του τοποθετήθηκε ο στρατηγός Ακάρ, φίλα προσκείμενος στον κ. Ερντογάν.

Στις 2 Σεπτεμβρίου άρχισε η δίκη για το «βελούδικο» πραξικόπημα του 1997, που ο στρατός ανέτρεψε την κυβέρνηση του κ. Ερμπακάν. Δικάζονται 103 αξιωματικοί κυρίως εν ενεργεία και αποστρατεία στρατηγοί, συμπεριλαμβανομένου του

πρώην Αρχηγού των Ε.Δ. στρατηγού Καραναγί. Το πραξικόπημα ονομάστηκε «βελούδικο» γιατί οι στρατηγοί άσκησαν παρασκηνιακές πιέσεις, ώστε να αναγκαστεί ο Ερμπακάν να αποχωρήσει.

β. Κουρδικό

Η συμφωνία Ερντογάν-Οτσαλάν για αποχώρηση των μαχητών του ΡΚΚ δεν εξελίσσεται ικανοποιητικά, καθώς μόνο το 20% από αυτούς έχει υπακούσει. Μάλιστα στις 9 Σεπτεμβρίου το ΡΚΚ ανακοίνωσε την απόφασή του να διακόψει την αποχώρηση των μαχητών του, γιατί η Τουρκία δεν έλαβε τα συμφωνηθέντα με τον Οτσαλάν μέτρα για τον εκδημοκρατισμό και την επίλυση του Κουρδικού.

Η Τουρκία επείγεται για επέμβαση στη Συρία, γιατί φοβάται ότι το Κόμμα Δημοκρατικής Ένωσης στο Β. Ιράκ (ΡΥΚ) το οποίο θεωρείται παραφυάδα του ΡΚΚ, εκμεταλλευόμενο το κενό εξουσίας, είναι δυνατόν να ανακηρύξει την ανεξαρτησία της Β. Συρίας κατά το πρότυπο του Ιρακινού Κουρδιστάν. Το ΡΥΚ στηρίζουν και οι Κούρδοι του Ιράκ και του Ιράν, στον αγώνα του εναντίον των τζιχανιστών της τρομοκρατικής οργάνωσης «Αλ Νούρσα», η οποία ενισχύεται από την Τουρκία και μάχεται τους Κούρδους. Η αγωνία αυτή της Τουρκίας εκδηλώθηκε με τη δήλωση του ΓΕΕΘΑ κ. Οζέλ, αμέσως μετά την απόφαση του κ. Ομπάμα για επέμβαση λόγω της χρήσης χημικών, ότι η χώρα του είναι πανέτοιμη να εισβάλει στη Συρία.

Η Τουρκία έχει δίκιο να φοβάται γιατί το ΡΥΚ στις περιοχές που ελέγχει έχει εγκαταστήσει διοικητικά συμβούλια και οι εξελίξεις πιθανόν να οδηγήσουν σε ανακατατάξεις στην περιοχή με τη δημιουργία του Κουρδιστάν ανατρέποντας έτσι τις μέχρι σήμερα ισορροπίες.

γ. Εξωτερικές Σχέσεις

Οι σχέσεις με το Ισραήλ, παρά τη συγγνώμη του κ. Νετανιά-χου, όχι μόνον δεν αποκαταστάθηκαν, αλλά μάλλον επιδεινώνονται. Ο αντιπρόεδρος κ. Αρντίς δήλωσε ότι οι συνομιλίες για την επίλυση της διαφοράς για το «Μαβί Μαρμαρά», έχουν ανασταλεί, γιατί το Ισραήλ θέλει να χαρακτηρίζονται οι αποζημιώσεις «εκούσιες» ενώ η Τουρκία επιμένει ότι το Ισραήλ πρέπει να αποδεχθεί ότι πρόκειται για αποζημιώσεις «εγκληματικών ενεργειών».

Στην κλιμάκωση της εντάσεως συνέβαλαν και οι δηλώσεις του κ. Ερντογάν και του αντιπροέδρου Αταλάτ ότι οι Εβραίοι βρίσκονται πίσω από τα γεγονότα της πλατείας Ταξίμ, όσο και αυτές του κ. Ερντογάν ότι «πίσω από το πραξικόπημα της Αιγύπτου βρίσκεται το Ισραήλ».

Η προσέγγιση των δύο χωρών ιδιαίτερα για συνεργασία στον ενεργειακό τομέα (μεταφορά ισραηλινού φυσικού αερίου στην Ευρώπη μέσω Τουρκίας), δεν απέδωσε, τουλάχιστον μέχρι τώρα τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Ο κ. Ερντογάν, βλέποντας και την αρνητική στάση της Γερμανίας και της ΕΕ, προτιμά τη φιλία του αραβικού και μουσουλμανικού κόσμου και όχι αυτή του Ισραήλ. Τα πράγματα μάλλον θα ξεκαθαρίσουν μετά τη συριακή κρίση.

Η στήριξη της τρομοκρατικής οργάνωσης «Αλ Νούρσα» στη Συρία, που πολεμά εναντίον των Κούρδων του βορρά και η υποστήριξη του τέως προέδρου Μόρσι και της Μουσουλμανικής Αδελφότητας στην Αίγυπτο την έχουν φέρει σε σοβαρή αντίθεση με τη Σαουδική Αραβία, το Κατάρ, αλλά και την Αίγυπτο, της οποίας ο νέος πρωθυπουργός, απαντώντας σε δηλώσεις του κ. Ερντογάν, τον χαρακτήρισε «πράκτορα της Δύσεως».

Η στάση του κ. Ερντογάν έναντι της επεμβάσεως του στρατού στην Αίγυπτο δείχνει ότι, παρά την κατίσχυσή του σε βάρος των στρατηγών, εξακολουθεί να φοβάται μια πιθανή εξέγερση από κάποιους αξιωματικούς που δεν ελέγχονται από την ηγεσία.

Όλες οι εξελίξεις στις εξωτερικές σχέσεις δείχνουν ότι η πολιτική «στρατηγικό βάθος» του κ. Νταβούτογλου έχει αποτύχει πλήρως. Η χώρα έχει απομονωθεί και οι όποιες φιλοδοξίες να αναδειχθεί το τουρκικό οικονομικό μοντέλο ως το πλέον κατάλληλο και εφαρμόσιμο μετά την αλλαγή καθεστώτων στην περιοχή έχουν διαψευσθεί.

4. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

α. Γερμανία

Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις η κ. Μέρκελ προηγείται με διαφορά για τις βουλευτικές εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου.

Σε δύσκολη θέση έφεραν την κ. Μέρκελ οι αποκαλύψεις του «Spiegel» για τη στενή συνεργασία των μυστικών υπηρεσιών Γερμανίας και ΗΠΑ στο πρόγραμμα παρακολούθησεων για την καταδίωξη της τρομοκρατίας.

Την 12ην Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε το ντιμπέϊτ μεταξύ της κ. Μέρκελ και του κ. Στάϊν-μπρουκ, με κύριο θέμα την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσεως στην Ελλάδα.

β. Γαλλία

Ο αντιδήμαρχος του Σολέ διεγράφη από το κεντρώο κόμμα UDI, στο οποίο ανήκε, γιατί δήλωσε πως «ίσως ο Χίτλερ να μη σκότωσε αρκετούς ρομά». Οι δηλώσεις του αντιδημάρχου προκάλεσαν την αντίδραση του πρωθυπουργού κ. Ερό, αλλά και του συνόλου του πολιτικού κόσμου της χώρας.

γ. Γιβραλτάρ (Βρετανία -Ισπανία)

Η ένταση, που προκλήθηκε στις σχέσεις Βρετανίας και Ισπανίας στις 18 Αυγούστου εξ αιτίας της κατασκευής από το Γιβραλτάρ ενός υποθαλασσίου υφάλου που παρεμποδίζει τα ισπανικά αλιευτικά, εκτονώθηκε κατόπιν συμφωνίας των δύο πρωθυπουργών στις 7 Αυγούστου να βρουν μεθόδους για τον περιορισμό της εντάσεως.

δ. Τσεχία

Ο πρόεδρος κ. Ζέμαν, προκήρυξε εκλογές για τις 25 και 26 Οκτωβρίου, καθώς τα κεντροαριστερά κόμματα που στήριξαν την κυβέρνηση τεχνοκρατών, η οποία είχε σχηματιστεί τον Ιούλιο, απέσυραν την υποστήριξή τους.

στ. Βέλγιο

Στις 21 Ιουλίου ανέλαβε τα καθήκοντά του ως Βασιλεύς του

Βελγίου ο Φίλιππος, γιός του Βασιλιά Αλβέρτου Β', ο οποίος παραιτήθηκε. Οι προοπτικές όμως για το νέο βασιλιά είναι δυσοίωνες καθώς σοβεί ο διχασμός μεταξύ Φλαμανδών και των Βαλλόνων, που μπορεί να οδηγήσει τη χώρα σε διάσπαση.

5. ΗΠΑ

Διεθνή σάλο έχει προκαλέσει η υπόθεση του πρώην συμβούλου της Εθνικής Υπηρεσίας Ασφαλείας (NSA) Έντουαρντ Σνόουντεν, ο οποίος απεκάλυψε πληροφορίες για μια σειρά από απόρρητα προγράμματα μαζικής παρακολουθήσεως των μυστικών υπηρεσιών των ΗΠΑ και της Βρετανίας στους δημοσιογράφους της Guardian, Green wald και Askill, οι οποίοι άρχισαν να τα δημοσιεύουν στην εφημερίδα τους στις 5 Ιουνίου. Στις 23 Ιουνίου ο Σνόουντεν εγκατέλειψε το Χονγκ Κονγκ που βρισκόταν προκειμένου να αποφύγει τη σύλληψη και έκδοσή του στις ΗΠΑ και κατέφυγε στη Μόσχα ζητώντας ταυτόχρονα πολιτικό άσυλο από τον Ισημερινό. Έκτοτε ξέσπασε ένας διπλωματικός πόλεμος μεταξύ των ΗΠΑ και της Ρωσίας, αλλά και άλλων χωρών, από τις οποίες ζήτησε άσυλο. Τελικά η Μόσχα του χορήγησε άσυλο την 1η Αυγούστου, γεγονός που προκάλεσε ένταση στις σχέσεις της με τις ΗΠΑ. Ο πρόεδρος κ. Ομπάμα, εκδηλώνοντας την ενόχλησή του, ακύρωσε την προγραμματισμένη για τις 6 Σεπτεμβρίου συνάντησή του με τον κ. Πούτιν στη Μόσχα.

Οι σχέσεις ΗΠΑ - Ρωσίας βρίσκονται σε ένταση όχι μόνο για το θέμα της παροχής ασύλου στον Σνόουντεν, αλλά και για άλλα θέματα, όπως αυτά της Συρίας, της ελλείψεως προόδου στον έλεγχο των όπλων και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για τα οποία οι ΗΠΑ κατηγορούν τη Ρωσία.

Οι αποκαλύψεις Σνόουντεν ότι οι ΗΠΑ παρακολουθούσαν αξιωματούχους της Γερμανίας και της ΕΕ προκάλεσε ένταση με τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις οι οποίες ζήτησαν εξηγήσεις. Η Γερμανία μάλιστα ακύρωσε στις 2 Αυγούστου το χρονολο-γούμενο από την περίοδο του ψυχρού πολέμου σύμφωνο παρακολουθήσεων πολιτών, που είχε συνάψει με ΗΠΑ και Βρετανία.

Το Στρατοδικείο στο Μέρι-λαντ επέβαλε ποινή 35 ετών καθειρίζεως στον στρατιώτη Μάνινγκ, για τη διαρροή 700.000 διαβαθμισμέ-νων και μη εγγράφων στην ιστοσελί-δα Wikileaks του Ασάντζ, ο οποίος εξακολουθεί να είναι εγκλωβισμένος στην Πρεσβεία του Ισημερινού στο Λονδίνο, το οποίο του έχει χορηγήσει άσυλο.

Ο κ. Ομπάμα πραγματοποίησε 8ήμερη περιοδεία στην Αφρική, αλλά δεν μπόρεσε να συναντήσει τον Νέλσον Μαντέλα, ο οποίος νοσηλευόταν σε νοσοκομείο. Κατά την επίσκεψή του στη Σενεγάλη επισκέφθηκε τη νήσο Γκόρι για να αποτίσει φόρο τιμής στο «Σπίτι των Σκλάβων», ένα οχυρό του 18ου αιώνα απ'όπου μεταφέρονταν μαύροι της Αφρικής στις φυτείες της Αμερικής και σήμερα είναι μουσείο.

6. ΡΩΣΙΑ

Ο κ. Πούτιν βρέθηκε σχεδόν απομονωμένος στη Σύνοδο G8, που έλαβε χώρα τον Ιούνιο στο Μπέλφαστ, λόγω της αρνήσεώς του να ληφθούν μέτρα κατά του προέδρου της Συρίας κ. Άσαντ.

Η κ. Μέρκελ κατά την επίσκεψή της στη Ρωσία απέφυγε να επισκεφθεί την έκθεση «Τέχνη-Τρόπαιο» στο μουσείο Ερμιτάζ, στην οποία εκτίθενται λεηλατημένα έργα από σοβιετικούς στρατιώτες στην Ανατολική Γερμανία.

Το NATO ανακοίνωσε ότι το Σεπτέμβριο θα διεξαχθεί η άσκηση «Stead Fast Jazz 2013», ταυτόχρονα σχεδόν με τη ρωσολευκορωσική άσκηση «Zapad 2013». Πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν ότι η άσκηση του NATO, η οποία προβλέπει την ενεργοποίηση του άρθρου 5 του Συμφώνου της Ουάσιγκτον, δηλαδή ταχεία αντίδραση σε επίθεση κατά συμμάχου χώρας, αποτελεί απάντηση στη ρωσική και ότι η ενέργεια αυτή παραπέμπει στην ψυχροπολεμική περίοδο και γι' αυτό οι Ρώσοι προσκάλεσαν και παρατηρητές του NATO για να διασκεδάσουν τις ανησυχίες του, όπως δήλωσε το Υπουργείο Άμυνας της Ρωσίας.

Στις 12 Ιουλίου 2013 ο κ. Πούτιν επιθεώρησε αιφνιδιαστικά τον Ανατολικό Στρατιωτικό Τομέα και παρακολούθησε άσκηση στην οποία συμμετείχαν 160.000 στρατιώτες, 5.000 άρματα και ΤΘ οχήματα και πάνω από 130 αεροσκάφη SU-25, MIG-24 και μη επανδρωμένα. Παρόλο που ο Ρώσος ΑΝΥΕΘΑ κ. Αντόνοφ διαβεβαίωσε ότι η άσκηση δεν στρέφεται εναντίον συγκεκριμένου έθνους, ορισμένοι αναλυτές πιστεύουν ότι η επίδειξη δυνάμεως είχε στόχο την Κίνα και την Ιαπωνία.

Η Ρωσία απείλησε ότι θα αποχωρήσει από τη ζώνη ελευθέρου εμπορίου με την Ουκρανία, σε περίπτωση που αυτή θα υπογράψει συμφωνία για σύνδεση με την Ευρώπη.

Η Ρωσία θα εξοπλιστεί μέχρι το 2017 με ένα εκσυγχρονισμένο σύστημα πυραύλων ικανών να πετυχαίνουν στόχους στο διάστημα, σύμφωνα με δήλωση του εκπροσώπου του Υπουργείου Άμυνας.

Το πρακτορείο INTEFAX μετέδωσε στις 29 Αυγούστου ότι η Ρωσία θα αναπτύξει ένα ανθυποβρυχιακό και ένα καταδρομικό πλοίο εξοπλισμένο με πυραύλους στη Μεσόγειο για να ενισχύσει τη ναυτική της παρουσία στην περιοχή, λόγω της «γνωστής καταστάσεως».

7. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Παλαιστινιακό

Κατόπιν συντόνων προσπάθειών του ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Κέρι επανελήφθησαν στις 29 Ιουλίου οι διαπραγματεύσεις, που είχαν διακοπεί για μια τριετία, μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων, με διαμεσολαβητές την κα Λίβνι και τον κ. Ερεκάτ

αντιστοίχως.

Οι δύο πρώτες συναντήσεις έγιναν στην Ουάσιγκτον, όπου οι διαμεσολαβητές είχαν και συνάντηση με τον κ. Ομπάμα στις 30 Ιουλίου. Η τρίτη συνάντηση έγινε σε μυστικό μέρος στις 20 Αυγούστου, χωρίς να γίνουν ανακοινώσεις. Εν τούτοις η κα Λίβνι δήλωσε ότι η χώρα της θα αναγκαστεί να λάβει δραστικές αποφάσεις και κάλεσε το Εργατικό Κόμμα, που αντιτίθεται στη δημιουργία παλαιστινιακού κράτους, να προσφέρει τη συνεργασία του για τη σύναψη μιας εδαφικής συμφωνίας με αντάλλαγμα την ασφάλεια.

Το Ισραήλ ανακοίνωσε ότι οι δύο πλευρές έκριναν σοβαρό το χαρακτήρα της διαπραγματεύσεως και δεσμεύτηκαν να συνεχίσουν τη διαδικασία σύντομα.

Στις 11 Αυγούστου το Ισραήλ ανακοίνωσε την επέκταση των εποικισμών με 1187 νέες κατοικίες στη Δυτική Όχθη και την Ανατολική Ιερουσαλήμ. Αυτό απείλησε με διακοπή εκ μέρους των Παλαιστινίων των διαπραγματεύσεων, η οποία απεφεύχθη με παρέμβαση του κ. Κέρι.

Η ΕΕ χαρακτήρισε τρομοκρατική οργάνωση το στρατιωτικό σκέλος της Χεζμπολάχ του Λιβάνου, με απόφασή της στις 22 Ιουλίου, λόγω της εμπλοκής της στη συριακή κρίση.

β. Ιράν

Στις 4 Αυγούστου ανέλαβε τα καθήκοντά του ο μετριοπαθής κ. Ροχανί, ο οποίος κέρδισε από τον πρώτο γύρο τις εκλογές που διεξήχθησαν στις 12 Ιουνίου.

Ο κ. Ροχανί, μετά την ανάληψη των καθηκόντων του δήλωσε, στις 7 Αυγούστου, σχετικά με το πυρηνικό πρόγραμμα ότι «το πυρηνικό πρόγραμμα είναι εθνικό θέμα. Η χώρα μας δεν θα αποποιηθεί τα δικαιώματά της. Ως πρόεδρος δηλώνω ότι η ισλαμική δημοκρατία έχει την πολιτική βούληση να διευθετήσει το θέμα διατηρώντας τα δικαιώματα του Ιράν και απαντώντας ταυτόχρονα στις ανησυχίες της άλλης πλευράς».

Οι θέσεις του νέου προέδρου έχουν μικρή σημασία, γιατί είναι πλέον δεδομένο ότι την πολιτική ως προς το πυρηνικό πρόγραμμα χαράσσει ο θρησκευτικός ηγέτης κ. Χαμενεί.

Στις 28 Αυγούστου η Διεθνής Υπηρεσία Ατομικής Ενέργειας (ΙΑΕΑ) ανακοίνωσε ότι ο νέος γύρος διαπραγματεύσεων με την αντιπροσωπεία του Ιράν θα αρχίσει στις 27 Σεπτεμβρίου.

Ταυτόχρονα η ΙΑΕΑ έδωσε στη δημοσιότητα την πρώτη τριμηνιαία έκθεσή της μετά την ανάληψη στις 4 Αυγούστου της εξουσίας από τον κ. Ροχανί. Σύμφωνα με την έκθεση το Ιράν έχει ολοκληρώσει την εγκατάσταση περίπου 1000 εξελιγμένων συσκευών φυγοκέντρισης ουρανίου, τις οποίες ετοιμάζεται να θέσει σε δοκιμαστική λειτουργία και ότι έχει ξεκινήσει η συναρμολόγηση ράβδων καυσίμου για τον αντιδραστήρα Αράκ. Επίσης ότι τα αποθέματά του σε εμπλουτισμένο ουράνιο έχουν αυξηθεί ελάχιστα σε σχέση με την έκθεση του Μαΐου.

Παρόλο που τα αποθέματα αυτά παραμένουν κάτω από την «κόκκινη γραμμή» που έχει θέσει το Ισραήλ για να επιτεθεί στο Ιράν, ο κ. Νετανιάχου δήλωσε ότι πρέπει να ενημερωθεί το Ιράν ότι δεν του επιτρέψουμε να υπερβεί την κόκκινη γραμμή και ότι το Ισραήλ δεν θα περιμένει τις ΗΠΑ για να επιτεθεί.

γ. Ιράκ

Συνεχίζονται με αυξανόμενο ρυθμό οι αιματηρές επιθέσεις βίας. Οι νεκροί από την αρχή του έτους έχουν φτάσει σχεδόν τις 5000. Τον Ιούλιο έφτασαν τους 1057 και τον Αύγουστο τους 800.

Ο Σίιτης πρωθυπουργός κ. Αλ Μαλίκι, αγνοώντας το παρελθόν, τροφοδοτεί την αντιπαλότητα των δύο κοινοτήτων (σιιτών-σουνιτών), περιθωριοποιώντας τους σουνίτες, οι οποίοι χτυπούν σε κάθε ευκαιρία τους σίιτες, με κίνδυνο η χώρα να διολισθήσει σε εμφύλια σύγκρουση. Πέραν αυτού μεγάλος αριθμός σουνιτών μάχεται στο πλευρό των Σύρων ανταρτών επειδή ο Αλ Μαλίκι στηρίζει τον Άσαντ.

δ. Συρία

Μέχρι τις 20 Αυγούστου ο εμφύλιος συνεχίζονταν με τις δυνάμεις του Άσαντ να έχουν επιβληθεί σε όλα τα μέτωπα, ενώ ΗΠΑ και Ρωσία συζητούσαν για τη διάσκεψη ειρήνης, που είχε προσδιοριστεί για το Σεπτέμβριο. Ξαφνικά το πρωί της 21 Αυγούστου σήμανε συναγερμός μετά την καταγγελία των αντικαθεστωτικών ότι ο συριακός στρατός είχε εκτοξεύσει ρουκέτες με χημικά αέρια στο προάστιο Γούτα στην Ανατολική Δαμασκό. Αμέσως ο ΓΓ του ΟΗΕ κ. Μπαν Κι Μουν έδωσε εντολή στην ομάδα των εμπειρογνομόνων που βρίσκονταν στη Συρία να αναλάβει τη διερεύνηση της καταγγελίας, ενώ οι κ.κ Ομπάμα, Κάμερον και Ολάντ, συνεφώνησαν στις 24 Αυγούστου για στρατιωτική επέμβαση, έστω και χωρίς απόφαση του ΟΗΕ.

Τα ξημερώματα της 30 Αυγούστου η Βουλή των Κοινοτήτων στη Βρετανία απέρριψε την πρόταση του κ. Κάμερον για επέμβαση στη Συρία με ψήφους 285 έναντι 272.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας ο ΥΠΕΞ των ΗΠΑ κ. Κέρι δήλωσε ότι οι ΗΠΑ διαθέτουν αδιάσειστα στοιχεία, ότι τα χημικά χρησιμοποίησε ο συριακός στρατός, προσθέτοντας ότι οι εμπειρογνώμονες του ΟΗΕ δεν έχουν δυνατότητα να προσδιορίσουν αυτόν που χρησιμοποίησε τα χημικά.

Στις 31 Αυγούστου και ενώ όλοι ανέμεναν την εντολή για επέμβαση ο κ. Ομπάμα ανακοίνωσε ότι θα ζητούσε την έγκριση του Κογκρέσου.

Στις 5 Σεπτεμβρίου οι κ.κ. Ομπάμα και Πούτιν που συναντήθηκαν στην Πετρούπολη στο περιθώριο της Συνόδου Θ20 συμφώνησαν, όπως παραδέχθηκαν αργότερα και οι δύο πλευρές, να επιδιώξουν διπλωματική λύση και έδωσαν οδηγίες στους ΥΠΕΞ κ.κ. Κέρι και Λαβρόφ. Στο πλαίσιο αυτής της συμφωνίας, στις 9 Σεπτεμβρίου ο κ. Κέρι δήλωσε ότι ο πόλεμος θα μπορούσε να αποφευχθεί αν η Συρία παρέδιδε το χημικό της οπλοστάσιο στη διεθνή κοινότητα. Αμέσως ο κ. Λαβρόφ διατύπωσε την πρόταση στη Συρία, η οποία και την αποδέχθηκε.

Στις 11 Σεπτεμβρίου ο κ. Ομπάμα με διάγγελμα του προς τον αμερικανικό λαό αναφέρθηκε στη συμφωνία και δήλωσε ότι θα διατηρηθεί η απειλή επεμβάσεως, παράλληλα προς τη διπλωματική προσπάθεια. Επίσης ζήτησε από το Κογκρέσο να αναβάλει τη συζήτηση επί όσο χρόνο βρίσκεται σε εξέλιξη η διπλωματική προσπάθεια.

Στις 12 Σεπτεμβρίου οι κ.κ. Κέρι και Λαβρόφ άρχισαν συζητήσεις στη Γενεύη για

το σχέδιο της Ρωσίας σχετικά με τον έλεγχο του χημικού οπλοστασίου της Συρίας, η οποία την ίδια ημέρα ανακοίνωσε ότι έγινε πλήρες μέλος της Σύμβασης Απαγόρευσης Χρήσης Χημικών Όπλων.

Στις 15 Σεπτεμβρίου οι κ.κ. Κέρι και Λαβρόφ ανακοίνωσαν την επίτευξη συμφωνίας, σύμφωνα με την οποία η Συρία θα πρέπει να υποβάλει σε μία εβδομάδα τη λίστα με τα χημικά και τις σχετικές λεπτομέρειες, τα οποία θα πρέπει να έχουν καταστραφεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2014. Η συμφωνία θα πρέπει να επικυρωθεί με ψήφισμα του ΣΑ/ΟΗΕ.

Σημείο τριβής εξακολουθεί να αποτελεί το κατά πόσον θα υπάρχει πρόβλεψη για επέμβαση στη Συρία, αν δεν τηρήσει τη συμφωνία. Ο μ.κ. Κέρι ισχυρίζεται ότι το ΣΑ θα πρέπει να λάβει μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 7 της Χάρτας των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο μιλά για στρατιωτική δράση, ενώ ο κ. Λαβρόφ άφησε να εννοηθεί ότι η Μόσχα θα δεχόταν ίσως ένα τέτοιο ψήφισμα, αλλά σε δεύτερο χρόνο και με την προϋπόθεση ότι ο κ. Άσαντ θα είχε αθετήσει τις δεσμεύσεις του. Η λύση αναμένεται να δοθεί με την απόφαση του ΣΑ/ΟΗΕ.

Όλες οι χώρες της Δύσεως, η Κίνα, το Ιράν και ο Αραβικός Σύνδεσμος δήλωσαν ότι στηρίζουν τη νέα προσπάθεια, ενώ το Ισραήλ τηρεί επιφυλακτική στάση. Μόνο η συριακή αντιπολίτευση εξέφρασε την αντίθεσή της.

Παρά τις διαφορές η συμφωνία, κατά πάσαν πιθανότητα, θα επικυρωθεί από το ΣΑ/ΟΗΕ και θα κληθεί η Συρία να την εφαρμόσει. Η υλοποίησή της όμως θα είναι δυσχερής, γιατί τα χημικά είναι διεσπαρμένα σε όλη τη χώρα και θα χρειαστεί σε κάποιες περιοχές να εφαρμοστεί εκχειρία, την οποία δεν είναι βέβαιον ότι θα παράσχει η αντιπολίτευση, που αντιδρά στη συμφωνία. Δυσκολία θα προκαλέσει και η τυχόν διάθεση χημικών και από τις αντικαθεστωτικές δυνάμεις, γιατί ο κ. Άσαντ θα απαιτήσει την ταυτόχρονη παράδοση. Εάν η συμφωνία αποτύχει ο κ. Ομπάμα θα αναγκαστεί να επέμβει στρατιωτικά, με ή χωρίς την έγκριση του Κογκρέσου γιατί διαφορετικά θα απωλέσει την αξιοπιστία του και στο μέλλον δεν θα τον εμπιστεύεται κανείς, αλλά και κανένας δεν θα λαμβάνει σοβαρά τις απειλές του.

Στις 16 Σεπτεμβρίου παραδόθηκε η έκθεση των εμπειρογνομώνων του ΟΗΕ σύμφωνα με την οποία έγινε χρήση του χημικού αερίου σαρίν στις 21 Αυγούστου, αλλά δεν προσδιορίζει ποιος είναι ο δράστης. Η δημοσίευση της εκθέσεως προκάλεσε και νέα αντιπαράθεση. ΗΠΑ, Γαλλία και Βρετανία ισχυρίζονται ότι τα στοιχεία της εκθέσεως δεν αφήνουν αμφιβολία ότι πίσω από τα χημικά βρίσκεται ο Άσαντ, ενώ η Ρωσία δηλώνει ότι έχει σοβαρά στοιχεία ότι ήταν πρόκληση από τους αντικαθεστωτικούς.

Όσον αφορά στο ποιος χρησιμοποίησε τα χημικά δεν μπορεί να εκφραστεί άποψη διότι δεν γνωρίζουμε τα υπάρχοντα στοιχεία. Εκείνο όμως που μπορεί να διατυπώσει κανείς είναι ότι ο Άσαντ δεν είχε κανένα λόγο να το πράξει την ώρα που οι δυνάμεις του νικούσαν σε όλα τα μέτωπα και επομένως θα ήταν καθαρή βλακεία μια τέτοια ενέργεια. Αν πράγματι τα χημικά χρησιμοποιήθηκαν από το συριακό στρατό θα έγινε εν αγνοία του και θα πρόκειται για προβοκάτσια στην οποία συμμετείχαν και άνθρωποι του καθεστώτος, που τα έχουν βρει με την αντιπολίτευση.

8. ΑΦΡΙΚΗ

α. Αίγυπτος

Στις 31 Ιουλίου ο στρατός ανέτρεψε τον πρόεδρο κ. Μόρσι ο οποίος λίγες ώρες πριν είχε απορρίψει στρατιωτικό τελεσίγραφο, το οποίο έδινε διορία 48 ωρών στους πολιτικούς για να βγάλουν τη χώρα από την κρίση και να αποτρέψουν τις εμφύλιες συγκρούσεις μεταξύ των οπαδών της αντιπολίτευσης και αυτών της Μουσουλμανικής Αδελφότητας. Ο κ. Μόρσι τέθηκε σε κράτηση σε άγνωστο μέρος και ο στρατηγός Σίσι ανακοίνωσε την αναστολή του Συντάγματος και διόρισε προσωρινό πρόεδρο τον επικεφαλής του Συνταγματικού Δικαστηρίου Αντλί Μανσούρ και αντιπρόεδρο τον φιλοδυτικό πολιτικό Αλ Μπαραντέι.

Οι οπαδοί της Μουσουλμανικής Αδελφότητας κατέβηκαν σε ειρηνικές διαδηλώσεις, αλλά σύντομα άρχισαν οι συγκρούσεις με την αστυνομία και τους οπαδούς της αντιπολίτευσης.

Στις 13 Αυγούστου ο στρατός διέλυσε βιαιώς καθιστική διαμαρτυρία των οπαδών της Μουσουλμανικής Αδελφότητας με εκατοντάδες νεκρών. Λόγω των γεγονότων παραιτήθηκε στις 14 Αυγούστου ο αντιπρόεδρος κ. Μπαραντέι, εναντίον του οποίου ασκήθηκε ποινική δίωξη για «προδοσία» αλλά στο μεταξύ είχε αναχωρήσει για τις Βρυξέλες. Οι αρχές στη συνέχεια προέβησαν σε διώξεις και συλλήψεις όλων των στελεχών της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, οι οπαδοί της οποίας συνεχίζουν τις διαδηλώσεις απαιτώντας την επάνοδο του προέδρου Μόρσι.

Την αιματηρή καταστολή καταδίκασε ο πρόεδρος κ. Ομπάμα και οι άλλοι ηγέτες της Δύσεως. Πιο επικριτικός ήταν ο κ. Ερντογάν ο οποίος μίλησε για «σφαγή» και ζήτησε τη σύγκλιση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Στις 23 Αυγούστου αφέθηκε ελεύθερος ο τέως Πρόεδρος κ. Μου-μπάρα με περιοριστικούς όρους (δεν θα έχει το δικαίωμα να εγκαταλείψει την Αίγυπτο και τα περιουσιακά του στοιχεία θα παραμείνουν δεσμευμένα), ύστερα από την απαλλαγή του από την κατηγορία της διαφθοράς για την οποία κρατείτο. Στις 14 Σεπτεμβρίου κήθησε και πάλι στο εδώλιο κατηγορούμενος για «συνέρ-γεια σε φόνους» διαδηλωτών κατά τη διάρκεια εξέγερσης το 2011, η οποία τον ανέτρεψε. Η απελευθέρωση του κ. Μουμπάρακ προκάλεσε τις διαμαρτυρίες των Αδελφών Μουσουλμάνων για την απόφαση του δικαστηρίου να παραταθεί για 15 ημέρες η προφυλάκιση του κ. Μόρσι, εναντίον του οποίου έχει ασκηθεί ποινική δίωξη για «συνεργασία με τη Χαμάς» και «διαφθορά».

Ο αιγυπτιακός στρατός εξαπέλυσε μεγάλης κλίμακος επιχειρήσεις εναντίον ισλαμιστικών ομάδων στο Σινά, οι οποίες, με την ανοχή του Μόρσι, απειλούσαν με πυραύλους τις γειτονικές πόλεις της Ιερουσαλήμ. Επίσης ο στρατός απομόνωσε τη χερσόνησο της Γάζας, απαγορεύοντας την είσοδο των Παλαιστινίων στην Αίγυπτο και ανατινάζοντας τις στοές επικοινωνίας.

Η κυβέρνηση και ο στρατός οφείλουν να γεφυρώσουν το χάσμα με τους μουσουλμάνους και να τους εντάξουν στο πολιτικό σύστημα, γιατί διαφορετικά θα αυτοπεριθωριοποιηθούν από τις πολιτικές διεργασίες με παράλληλη αμφισβήτηση των θεσμών, που μπορεί να οδηγήσει τη χώρα σε

αποσταθεροποίηση και πιθανόν σε εμφύλιο.

β. Τυνησία

Η αστάθεια στην Τυνησία έχει επιδεινωθεί καθώς οι ισλαμιστές αντάρτες έχουν αυξήσει τις επιθέσεις τους. Τον Ιούλιο δολοφονήθηκε ο βουλευτής της αριστεράς Μοχάμεντ Μπραχμί, γεγονός που προκάλεσε πολιτική κρίση, που συνεχίζεται και σήμερα. Τον Ιούλιο φονεύθηκαν και οκτώ στρατιώτες.

Η κοσμική αντιπολίτευση διαμαρτύρεται και απαιτεί την παραίτηση του πρωθυπουργού αλλά αυτός αρνείται ισχυριζόμενος ότι μια υπηρεσιακή κυβέρνηση δεν θα ήταν η καλύτερη λύση. Όλοι θεωρούν ότι η καλύτερη λύση θα ήταν οι εκλογές, αλλά μετά τη σύνταξη του Συντάγματος, το οποίο 2,5 χρόνια μετά την εξέγερση βρίσκεται ακόμη στο στάδιο της συντάξεως.

Η κυβέρνηση ενέταξε στη λίστα των τρομοκρατικών οργανώσεων την «Ανσάρ αλ Σαρία» της οποίας ο ηγέτης Μπεναχσίν έχει πολεμήσει στο πλευρό της Αλ Κάιντα στο Αφγανιστάν, ενώ η αεροπορία προσβάλλει τα κρησφύγετα των ανταρτών που έχουν καταφύγει στο Όρος Κααμπί.

γ. Υεμένη

Ο πόλεμος των ΗΠΑ με μη επανδρωμένα αεροσκάφη εναντίον της Αλ Κάιντα στην Υεμένη συνεχίζεται με αμείωτους ρυθμούς, παρά τις διαμαρτυρίες των αρχηγών των διαφόρων φυλών. Στις 31 Αυγούστου σε μια αεροπορική επιδρομή σκοτώθηκε ένας από τους αρχηγούς της Αλ Κάιντα.

Στις 31 Αυγούστου ένοπλοι άνοιξαν πυρ εναντίον της αυτοκινητοπομπής του πρωθυπουργού κ. Μπασιντάουα στην πρωτεύουσα Σαναά, χωρίς νεκρούς και τραυματίες.

Στις 4 Αυγούστου έκλεισαν για μια εβδομάδα 22 Πρεσβείες και Προξενεία των ΗΠΑ και της Βρετανίας στην Αραβική Χερσόνησο κατόπιν της υποκλοπής τηλεφωνικής συνομιλίας του αρχηγού της Αλ Κάιντα Ζαουάχρι με τον αρχηγό της Αλ Κάιντα στην Αραβική Χερσόνησο, που του ζητούσε την προσβολή δυτικών στόχων.

9. ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

α. Αφγανιστάν

Οι συνομιλίες μεταξύ ΗΠΑ και Ταλιμπάν που επρόκειτο να αρχίσουν στις 20 Ιουνίου στο Κατάρ ματαιώθηκαν, γιατί ο πρόεδρος κ. Καρζαΐ όχι μόνο αρνήθηκε να λάβει μέρος, αλλά διέκοψε και τις διαπραγματεύσεις με τις ΗΠΑ για τη συμφωνία παραμονής αμερικανικών δυνάμεων στο Αφγανιστάν μετά το 2014. Κατόπιν αυτού ο κ. Ομπάμα εξετάζει σοβαρά το ενδεχόμενο της απόσυρσης όλων των δυνάμεων μέχρι το τέλος 2014.

Ο Ομάρ Μουλά, ο οποίος ανετράπη από τους Αμερικανούς το 2011 με την εισβολή στο Αφγανιστάν, δήλωσε ότι οι Ταλιμπάν δεν θα προσπαθήσουν να αρπάξουν την εξουσία, όταν απομακρυνθούν τα ξένα στρατεύματα, αλλά θα έλθουν σε συνεννόηση με τον αφγανικό λαό. Επίσης ζήτησε να σαμποταριστούν οι εκλογές του 2014 που σκοπεύουν στην εξαπάτηση του λαού.

Εμπιστευτική έκθεση του NATO, που δημοσιεύθηκε από το περιοδικό «Der

Spiegel» αναφέρει ότι αυξήθηκε κατά 25% ο αριθμός των επιθέσεων των Ταλιμπάν σε σχέση με τον προηγούμενο χρόνο, εναντίον στόχων τους οποίους φρουρούσε ο αφγανικός στρατός. Σε άλλη έκθεση, που κυκλοφορεί στο Κογκρέσο, αναφέρεται ότι η μαχητική δύναμη των Ταλιμπάν αυξάνεται συνεχώς και χαρακτηρίζεται ως μύθευμα του κ. Καραζαΐ το δήθεν αξιόμαχο του στρατού του Αφγανιστάν.

β. Πακιστάν

Στις 20 Αυγούστου ο πρώην πρόεδρος στρατηγός κ. Μουσάραφ, που ανέτρεψε το 1999 τον σημερινό πρωθυπουργό κ. Σαρίφ, βρέθηκε στο εδώλιο του κατηγορουμένου, όπου του απαγγέθηκαν κατηγορίες για τη δολοφονία της πρώην πρωθυπουργού κ. Μπούτο και για ηθική αυτουργία σε διάφορες δολοφονίες.

Συνεχίζεται η ένταση στις σχέσεις ΗΠΑ-Πακιστάν, λόγω των επιδρομών των αμερικανικών δυνάμεων με μη επανδρωμένα αεροσκάφη. Σε μια τέτοια επιδρομή σκοτώθηκαν 16 μαχητές του αφγανικού δικτύου «Χακανί», το οποίο ορκίζεται πίστη στο Μουλά Ομάρ, αλλά δρα ανεξάρτητα.

Στις 31 Ιουλίου οι Ταλιμπάν επιτέθηκαν στην κεντρική φυλακή του Ντερά Ισμαήλ Χαν και απελευθέρωσαν 250 κρατούμενους.

Ο Ασματουλάλ Μουαμουίγια, επικεφαλής των Ταλιμπάν στην περιοχή Πουντζάμπ, δήλωσε «εάν η παρούσα κυβέρνηση ενδιαφερθεί σοβαρά για την επίλυση των προβλημάτων τότε και οι Ταλιμπάν θα ανταποκριθούν στο αίτημά της για ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις». Σχολιάζοντας τις δηλώσεις του Μουαμουίγια ο εκπρόσωπος των Πακιστανών Ταλιμπάν ανέφερε ότι αυτός εκφράζει τη δική του άποψη, η οποία όμως βρίσκεται κοντά στη σκέψη της ηγεσίας της οργανώσεως.

γ. Κίνα

Ο πρώην Υπουργός Σιδηροδρόμων κ. Ζιτζούν καταδικάστηκε στις 8 Ιουλίου σε θάνατο για μίζες 8 εκατ. ευρώ. Η ποινή του όμως μετετράπη σε ισόβια.

Οι αρχές έδωσαν μεγάλη δημοσιότητα στη δίκη του εκπεσό-ντος μεγαλοστελέχους του κόμματος κ. Μπο Σιλιάι, σε μια προσπάθεια να στείλουν ένα ηχηρό μήνυμα σε όλα τα διεφθαρμένα μέλη του κόμματος ότι θα αντιμετωπιστούν σκληρά. Η δίκη ολοκληρώθηκε στις 26 Αυγούστου, με τον Εισαγγελέα να ζητά να μην επιδειχθεί «καμία επιείκεια», αλλά η απόφαση θα ανακοινωθεί αργότερα.

Στις 6 Αυγούστου ρωσικά σκάφη προσέγγισαν τα διαφιλονικούμενα νησιά Σενκάκου, γεγονός για οποίο διαμαρτυρήθηκε η Ιαπωνία.

Στις αρχές Αυγούστου Ρωσία και Κίνα πραγματοποίησαν κοινές ναυτικές ασκήσεις, στις οποίες εξετάστηκαν τακτικές αντιδράσεως σε τρομοκρατικές απειλές.

Ο Ζι Τσζινπίν σε ομιλία του ανέφερε ότι η Κίνα ναυπηγεί στόλο ανοικτής θαλάσσης, προκειμένου να ενισχύσει τη θέση της στους ωκεανούς του κόσμου.

Ο κ. Πούτιν δήλωσε ότι η Rosnatt έχει ετοιμάσει συμβόλαιο με την Κίνα 60 δις δολαρίων για την προμήθεια εκατομμυρίων τόνων πετρελαίου.

δ. Β. Κορέα

Ο ηγέτης Κιμ Γιονγκ Ουν έστειλε την πρώτην ερωμένη του στο απόσπασμα με την αιτιολογία ότι συμμετείχε σε ταινία πορνό.

Όπως προκύπτει από τις λήψεις ενός αμερικανο-κορεατικού κέντρου μελετών, η Β. Κορέα έχει ξεκινήσει ένα καινούργιο πρόγραμμα μεγάλης κλίμακας κατασκευαστικών εργασιών στις εγκαταστάσεις από τις οποίες είχε εκτοξεύσει το Δεκέμβριο 2012 έναν πύραυλο μεγάλου βεληνεκούς.

Ο ΥΠΕΞ της Ρωσίας κ. Λαβρόφ κατηγόρησε τις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και τη Ν.Κορέα ότι τα μέτρα που λαμβάνουν για τη δημιουργία αντιπυραυλικής ασπίδας στην περιοχή, είναι πολύ μεγαλύτερα από αυτά που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της στρατιωτικής απειλής από τη Β. Κορέα.

Στις 11 Σεπτεμβρίου η Β. Κορέα ανακοίνωσε ότι επήλθε συμφωνία με τη Ν.Κορέα για να ανοίξει δοκιμαστικά η κοινή διακορεατική ζώνη Καεσόνγκ που είχε κλείσει στις αρχές του έτους λόγω των πυρηνικών δοκιμών της Β. Κορέας.

10. ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Μαζικές διαδηλώσεις εκατοντάδων χιλιάδων ατόμων πραγματοποιήθηκαν στη Βραζιλία όλο σχεδόν τον Ιούνιο, τα οποία διαμαρτύρονταν για την αύξηση του κόστους ζωής και για την πολυδάπανη οργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων 2016 και του Μουντιάλ 2014.

Στις 11 Ιουλίου έγινε η πρώτη γενική απεργία, ύστερα από 22 έτη, με αίτημα τη μεγαλύτερη λαϊκή συμμετοχή στα οφέλη της ανάπτυξης. Η γενική απεργία επανελήφθη και στις 3 Σεπτεμβρίου με αιτήματα, καλύτερους εργασιακούς όρους και βελτίωση των κρατικών υπηρεσιών.

Σε μια κίνηση κατευνασμού η κ. Ρούσεφ πρότεινε τη διενέργεια δημοψηφίσματος για την αναθεώρηση του Συντάγματος με επιδίωξη τόσο το δημοψήφισμα όσο και η πολιτική μεταρρύθμιση που θα εγκριθεί να έχουν πραγματοποιηθεί πριν από τις βουλευτικές εκλογές του 2014.

Από δημοσιευθέν έγγραφο από αυτά που διέρρευσε στο τύπο ο Σνόουντεν, η Βραζιλία ήταν η πιο παρακολουθούμενη χώρα της Λατινικής Αμερικής. Αμέσως η κυβέρνηση ζήτησε εξηγήσεις από τις ΗΠΑ και ακύρωσε την αγορά 36 μαχητικών αεροσκαφών αξίας 4 δις δολαρίων.